

JUSTITSMINISTERIET

Justitsministeren

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Dato: **21 JUNI 2018**
Dok.: 778118

Ministerredegørelse vedrørende Statsrevisorernes og Rigsrevisionens beretning nr. 12/2017 om myndighedernes brug af fremmedsprogstolke

Jeg har ved brev af 4. april 2018 modtaget Statsrevisorernes og Rigsrevisionens beretning nr. 12/2017 om myndighedernes brug af fremmedsprogstolke. Statsrevisorerne har på den baggrund anmodet mig om en redegørelse for, hvilke foranstaltninger og overvejelser som beretningen giver mig anledning til, jf. § 18, stk. 2 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Indledningsvis vil jeg gerne kvittere for beretningen. De udfordringer, som Rigsrevisionen adresserer i beretningen i forhold til bl.a. kvaliteten af fremmedsprogstolkning, har desværre været kendt i flere år. På trods af forskellige tiltag igennem de seneste år kan der således stadigvæk konstateres udfordringer på området.

Fælles udbud af tolkeydelser

Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet er pt. i gang med et fælles udbud af indkøb af tolkeydelser, som gennemføres af Rigspolitiet for alle myndighederne på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets område.

Udbuddet blev igangsat på baggrund af, at Rigspolitiet i efteråret 2016 indhentede en vurdering fra Kammeradvokaten vedrørende pligten til at konkurrenceudsætte indkøb af tolkeydelser via Rigspolitiets Tolkeoversigt. Kammeradvokaten vurderede, at indkøb af tolkeydelser er udbudspligtige efter ændringerne af udbudsloven, som trådte i kraft pr. 1. januar 2016.

Arbejdet med udbuddet blev igangsat i foråret 2017 og har bl.a. som formål at forbedre kvaliteten af tolkeydelser. I udbuddet adresseres de væsentlige

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

kritikpunkter fra de seneste års undersøgelser af tolkning på retsområdet, herunder kritikpunkter af tolkeområdet i Statsrevisorernes og Rigsrevisionens beretning om myndighedernes brug af fremmedsprogstolkning.

Kvaliteten af tolkeydelser

I Statsrevisorernes bemærkninger fremgår det for det *første*, at hverken Justitsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet eller regionerne har sikret en tilfredsstillende brug af fremmedsprogstolke. Statsrevisorerne baserer sig på, at dommere, sagsbehandlere, læger og andre brugere ofte oplever, at tolkene mangler kvalifikationer og kendskab til tolketik, samt at tolkene har en uhensigtsmæssig adfærd. Herudover finder Statsrevisorerne, at størstedelen af tolkene på Rigspolitiets tolkeoversigt ikke lever op til Justitsministeriets krav til optagelse.

Et af formålene med det fælles udbud af tolkeydelser på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets område er at forbedre kvaliteten af tolkeydelser. Som led i arbejdet har Rigspolitiet indhentet erfaringer fra tidligere udbud i kommuner og regioner, gennemført markedsanalyser med henblik på at klarlægge mulighederne i markedet samt indhentet inspiration fra certificeringsordningerne i Norge og Sverige.

Rigspolitiet har i samarbejde med de øvrige myndigheder på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets område opstillet en række krav til en kommende leverandør i forhold til bl.a. kvaliteten af de tolkeydelser, der stilles til rådighed.

Fremadrettet skal en kommende leverandør sikre, at alle tolke uanset uddannelsesmæssig baggrund består en ansættelsestest, før de kan tolke for myndigheder på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets område. Den enkelte tolk skal gennemføre en skriftlig test, hvor der bl.a. testes i almen sprogfærdighed i dansk, en ord- og terminologiprøve fra dansk til tolkesproget, en mundtlig test, hvor der bl.a. gennemføres en to-sprogstest (oversættelse fra tolkesproget til dansk og fra dansk til tolkesproget) samt en test i tolketik og tolketeknik.

Herudover er der stillet krav til registrering og opfølgning på klagesager, krav om registrering af yderligere oplysninger på den enkelte tolk, herunder erfaringsniveau, kompetencer mv.

Samtidig har det i udarbejdelsen af udbudsmateriale også været fokus på, at myndighederne fremadrettet kan få det nødvendige antal tolke stillet til rådighed, så eksempelvis et retsmøde eller en asylsamtale ikke udsættes som følge af, at der ikke kan findes en egnet tolk til en opgave.

Det er Rigspolitiets vurdering, at udbuddet vil medvirke til at øge kvaliteten af tolkeydelserne og sikre en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne.

Rigspolitiet forventer, at aftalen med en kommende leverandør vil træde i kraft den 1. marts 2019. Den kommende leverandør vil træde i stedet for Rigspolitiets tolkeoversigt. Det bemærkes i den forbindelse, at tolke, der i dag er optaget på Rigspolitiets tolkeoversigt, vil være omfattet af en overgangsordning på et år i forhold til at opfylde kravene om gennemførelse af ansættelsestest. Overgangsordningen er indført for at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal tolke til rådighed til, at de enkelte myndigheder kan løse deres opgaver i overgangsfasen. Rigspolitiet vil dog i samarbejde med en kommende leverandør sikre, at myndighederne fra den 1. marts 2019 har mulighed for at bestille tolke på de oftest benyttede sprog, som har gennemgået den nye ansættelsestest.

Rigspolitiet vil, indtil en kommende leverandør overtager opgaven med tolkningen på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets område, sikre, at der er dokumentation for, at nye tolke, som optages på Rigspolitiets tolkeoversigt, lever op til optagelseskravene.

Vedligeholdelse af tolkeoversigten

I Statsrevisorernes bemærkninger fremgår det for det *andet*, at Rigspolitiet ikke systematisk fjerner tolke fra oversigten, hvis de ikke længere lever op til kravene, f.eks. kravet om ren straffeattest.

I forbindelse med udbuddet stilles der krav om, at alle tolke, der fremover skal tolke for myndighederne på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets område, skal sikkerhedsgodkendes af PET, inden de må anvendes. Det gælder også tolke, der i dag er optaget på Rigspolitiets tolkeoversigt. Disse tolke er dog omfattet af en overgangsordning på et år.

Sikkerhedsgodkendelsen af den enkelte tolk sikrer, at en tolk som fremadrettet begår kriminalitet, der betyder, at tolken ikke længere kan sikkerhedsgodkendes, fjernes fra oversigten over tolkene. Det vil indgå som en del af Rigspolitiets tilsyn med en kommende leverandør at kontrollere, at tolke, som ikke længere kan sikkerhedsgodkendes, fjernes fra listen over tolke,

som stilles til rådighed for myndighederne på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets område.

Effektiv bestilling af tolkeydelser

I Statsrevisorernes bemærkninger fremgår det for det *trede*, at det er vanskeligt for myndighedspersoner at leve op til deres ansvar om at vælge en kvalificeret tolk på grund af utilstrækkelig adgang til relevante informationer ved bestilling.

Et andet formål med det fælles udbud af indkøb af tolkeydelser er at sikre en effektiv administration på tolkeområdet. Dette indebærer bl.a., at der i udbudsmaterialet stilles krav om, at en kommende leverandør skal stille en bookingportal til rådighed for tolkebestillerne i myndighederne. Af bookingportalen skal der bl.a. fremgå en række standardoplysninger, så som sprog, dialekt, adresse og om tolken har en sproglig uddannelse eller er modersmålstolk. Herudover skal det som noget nyt også fremgå, hvor mange timer tolken har tolket på et givet tolkeområde, som f.eks. retstolkning, asylsamtaler, afhøringer mv. Disse oplysninger skal medvirke til at sikre, at tolkebestilleren kan finde den rette tolk med de nødvendige kompetencer til at løse en konkret opgave.

Tilsyn med brug og kvaliteten af tolke

I Statsrevisorernes bemærkninger fremgår det for det *fjerde*, at ministerierernes og regionernes tilsyn med tolkeområdet alene er baseret på opfølgning på klager.

I arbejdet med udbuddet har der også været fokus på at sikre bedre muligheder for løbende at foretage kontrol og tilsyn med, at en kommende leverandør sikrer, at de tolke, som tilbydes, opfylder kravene til kvalitet. I udbudsmaterialet fremgår det derfor, at leverandøren skal have dokumentation for, at tolkene har gennemført mundtlige og skriftlige test, der forelægger lydoptagelser af to-sprogstesten, som tolken har gennemført som en del af ansættelsestesten, og der skal være dokumentation for tolken har gennemført en test i tolkeetik.

Herudover har Rigspolitiet endvidere mulighed for at gennemføre tilsyn med de konkrete tolkeopgaver, herunder kan der anvendes ekstern bistand til at vurdere kvaliteten af den leverede tolkeydelse på en given opgave.

Kravene i udbudsmaterialet skal ikke alene sikre, at de leverede ydelser er i overensstemmelse med kravene i aftalen med leverandøren, men også sikre

et grundlag for løbende at vurdere, om kravene til fx tolkenes kompetencer er tilstrækkelige. Ved vurderingen spiller antallet og arten af klagesager ind, idet leverandøren er forpligtiget til løbende at rapportere dette til Rigspolitiet sammen med, hvilke tiltag som leverandøren vil iværksætte for at afhjælpe og imødegå yderligere klagesager. Rigspolitiet kan også justere niveauet på f.eks. to-sprogstesten i et givet sprog, hvis der modtages flere klager over manglende sproglige kompetencer over tolke i det pågældende sprog.

Endelig har Rigspolitiet på ny orienteret alle myndigheder, som anvender Rigspolitiets tolkeoversigt, om mulighederne for og pligten til at indgive klager til Rigspolitiet, såfremt myndigheden bliver opmærksom på manglende kvalitet i tolkningen eller manglende overholdelse af de tolkeetiske principper. Det skal sikre, at tolke, som ikke opfylder kravene til tolke på Rigspolitiets tolkeoversigt, bliver slettet hurtigst muligt.

Øget tværministerielt samarbejde

Statsrevisorerne peger også på, at der er et udnyttet potentiale i øget samarbejde omkring tolkeydelser på tværs af rets-, asyl- og sundhedsområdet, f.eks. udbredelse af certificeringsordninger for tolke, fælles krav til kvalitet og kvalifikationer mv.

Justitsministeriet har i forbindelse med det fælles udbud af tolkeydelser haft et tæt samarbejde med Udlændinge- og Integrationsministeriet i forhold til at afdække, hvilke krav der skal stilles til en kommende leverandør i forhold til bl.a. kvaliteten af tolkeydelser. Alle myndighederne på de to ministerområder har deltaget i arbejdet med udbuddet i forhold til at afdække individuelle og tværgående behov i forhold til, hvilke krav der skal stilles til kvaliteten af tolkeydelserne og administrationen, herunder en fælles bookingportal.

Herudover fremgår det af aftalen om finansloven for 2018, at der skal oprettes en certificeringsordning for fremmedsprogstolke på sundhedsområdet. Samtidig skal mulighederne for at udbrede certificeringsordninger for fremmedsprogstolke til andre områder i den offentlige sektor overvejes. På den baggrund deltager Justitsministeriet i en arbejdsgruppe med deltagelse af en række ministerier, som bl.a. er ved at undersøge mulighederne for at etablere en national certificeringsordning for fremmedsprogstolkning.

Justitsministeriet deltager i arbejdsgruppen sammen med de øvrige ministerier, herunder Udlændinge- og Integrationsministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet og Finansministeriet. Det er forventningen, at arbejdsgruppens arbejde vil blive afsluttet i efteråret 2018.

En kopi af dette brev af samtidig fremsendt elektronisk til Rigsrevisionen.

Med venlig hilsen

Søren Pape Poulsen